

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 07.02.2014
Vår ref.: NVE 201307734-2 aj/hjmy
Arkiv: 008
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Henrik Johan Myhrer

Høringsuttalelse - Utkast til lov om endringer i jernbaneloven

Bakgrunn

Samferdselsdepartementet (SD) sendte 2.12.2013 utkast til lov om endringer i jernbaneloven på høring. Olje- og energidepartementet har sendt saken videre til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) med forespørsel om uttalelse.

NVE har kommentarer til forslaget om endringer i jernbaneloven § 10 om byggegrenser langs jernbanen. SD foreslår å endre loven slik at jernbaneloven får tilsvarende bestemmelser som vegloven § 32. Videre viser SD til forskrift 8. oktober 2013 nr. 1212 om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig vei (forskrift om ledninger i offentlig veg). SD ønsker, med hjemmel i en eventuelt revidert versjon av jernbaneloven § 10, å vedta en lignende forskrift på jernbaneområdet.

Konklusjon

NVE foreslår at jernbaneloven § 10 i første omgang beholder dagens utforming.

Samtidig foreslår NVE at det foretas en ny gjennomgang av vegloven § 32 og forskrift om ledninger i offentlig veg for å oppnå et mer balansert regelverk hvor interessene til både vegeiere og ledningseiere ivaretas. Etter en eventuell revisjon kan eventuelt jernbaneloven § 10 endres i samsvar med vegloven § 32 og forskrift om ledninger i offentlig veg.

Begrunnelse

Den gjeldende jernbaneloven § 10 om tilgrensende eiendommer innebærer at det må inngås en avtale før etablering av anlegg ved jernbanespor. Bestemmelsen åpner også for at det i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven kan avklares hvordan jernbanens interesser skal avveies mot andre samfunnsinteresser ved etablering av nye anlegg under og nær jernbanespor.

Vegloven § 32 fastslår på sin side at alle ledninger som skal etableres over, under eller langs offentlig veg krever særskilt tillatelse fra vegeier, også om anlegget fra før er gitt tillatelse for det konkrete

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

prosjektet etter annet regelverk. Forskrift om ledninger i offentlig veg, hjemlet i vegloven § 32, utdyper vegeiers beslutningsrett og søkers plikter i slike saker.

§ 1 framhever at det overordnede formålet med vegen er å sikre framkommelighet og at veggrunnen kan brukes til annen infrastruktur når det tas hensyn til framkommelighet. I § 5 framholdes at *Tillatelse til framføring av ledningsanlegg kan gis av vegmyndigheten under forutsetning av at dette ikke er til hinder for vegmyndighetens arbeid med vegen eller utvidelse av denne, eller til skade for allmenne ferdselsinteresser*. Dette innebærer at vegeier kan si nei til en søknad om å etablere et ledningsanlegg under eller ved en veg, uavhengig av ledningsanleggets samfunnsnytte.

Videre i kapittel IV regulerer forskriften erstatningsansvar. Det framgår at ledningseier skal betale for alle kostnader ved etablering og endringer, uavhengig av om det er ledningseier eller vegeier som gjør endringen. Likedan må ledningseier foreta endringer i sine anlegg for egen regning når vegeier finner det nødvendig. Ledningseier er også erstatningsansvarlig for skader på vei. Vegeier er på sin side ikke ansvarlig for ulemper som ledningseier utsettes for ved vedlikehold, reparasjons- og utbedringsarbeid på vegen.

Forskrift om ledninger i offentlig veg gir altså klar prioritet til veginteressene. Samtidig pålegges den som etablerer annen infrastruktur under eller i tilknytning til veger betydelige plikter. Den gjeldende jernbaneloven § 10 åpner på sin side for en avveining mellom ulike interesser tilknyttet jernbanespor og krav om en avtale før bygging.

NVE har erfaring med etablering av energianlegg i tilknytning til både veger og jernbanespor. Utbyggerne finner i utgangspunktet ofte fram til gode løsninger på begge områder, men i en rekke tilfeller medfører den ensidige lovgivningen på vegområdet at det er utfordrende å komme fram til en rasjonell og kostnadseffektiv løsning. For nærhet til jernbane brukes i dag normalt konsesjon eller reguleringsplan til å avklare gode løsninger.

Det er fra NVEs side forståelse for at jernbanemyndighetene ønsker et regelverk som tilsvarer vegloven § 32. Det er mer krevende å være part i en samordning gjennom avtale, enn å kunne prioritere egne interesser foran andre samfunnsinteresser. Videre vil det åpenbart være en fordel for jernbanemyndighetene å ha regler om at andre interessenter også skal bære de kostnader som sporeier er årsak til etter etablering av ledningsanlegg ved jernbanespor.

På bakgrunn av erfaringene med reglene i, og hjemlet i vegloven § 32, foreslår NVE at jernbaneloven § 10 i første omgang beholder dagens utforming. Samtidig foreslår NVE at det foretas en ny gjennomgang av det aktuelle regelverk på vegsiden (vegloven § 32 og forskrift om ledninger i offentlig veg med veiledning), slik at det oppnås et mer balansert regelverk der både vegeiers og ledningseieres interesser ivaretas. Etter en eventuell revisjon av et mer balansert regelverk på vegområdet, kan tilsvarende regler eventuelt benyttes også innen jernbanesektoren.

Med hilsen

Karin Margrethe Bugge
avdelingsdirektør

Anne Rogstad
seksjonssjef

Oversendes uten underskrifter. Kvalitetssikret i henhold til interne rutiner.